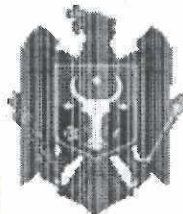

MD – 6800 or. Leova
str. Unirii, 32
tel. 0-263-2-30-97
fax. 0-263-2-30-97

MD – 6800 г. Леова
ул. Унирий, 32
тел. 0-263-2-30-97
факс. 0-263-2-30-97

Curtea Constituțională al RM,
mun. Chișinău str. Al. Lăpușeanu, 28

Judecătoria Cimișlia, sediul Leova, Vă expediază încheierea nr. 21ji-469/2020 din 02.03.2021 cu dosarul penal nr. 21ji-469/20, privind cererea depusă de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.267 alin.(2) Cod de executare pe cauza intentată la cererea avocatului Nicolae Daniliuc în interesele condamnatului S E cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal).

Anexă: încheierea nr. 21ji-469/20 pe 1 filă.

dosarul nr. 21ji-469/20 pe 155 file.

Judecător

20

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

**str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004
Republica Moldova**

SESIZARE

**privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința articolului
267 (2) din Codul de executare al Republicii Moldova
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție**

= 2 =

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume: Daniliuc

2. Prenume: Nicolae

3. Funcția: avocat

= 3 =

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12.

**ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința articolului
267 (2) din Codul de executare al Republicii Moldova**

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. La 06 noiembrie 2020 eu, Nicolae Daniliuc, am înaintat Administrației Penitenciarului nr. 3 Leova un demers în temeiul art. 3, 5, 30 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 1, 3, 6, 17 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20, 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 266 din Codul de executare al Republicii Moldova cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art. 91 din Codul penal al Republicii Moldova a condamnatului Eugeniu Stahi.

Condamnatul E S a explicat și Comisiei Penitenciarului nr. 3 Leova că prin sentința irevocabilă a judecătoriei Dubăsari din 03 februarie 2016 Eugeniu Stahi a fost condamnat la 12 ani (4 380 zile) închisoare cu executarea pedepsei in penitenciar de tip închis.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 03 decembrie 2019 condamnatului E S i-a fost redusă pedeapsa cu 1 382 zile.

Pentru faptul că a fost angajat în câmpul muncii, condamnatul Eugeniu Stahi a acumulat 135, 5 zile privilegiate, prin urmare pedeapsa urmează să fie redusă cu încă 135, 5 zile.

Din momentul reținerii 23 aprilie 2014 și până la 06 noiembrie 2020 condamnatul Eugeniu Stahi a ispășit pedeapsa de 2 862, 5 zile cu 2 222 zile, ceea ce constituie mai mult de 2/3 din pedeapsa pe care urmează să o execute condamnatul E S .

Pe parcursul executării pedepsei deținutul Eugeniu Stahi nu a fost sancționat disciplinar, din contra a fost stimulat de 7 (șapte) ori.

Condamnatul E S a realizat în totul programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracțiunea care a fost condamnat și întrunește toate condițiile prevăzute de articolul 91 din Codul penal al Republicii Moldova pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen.

= 5 =

Administrația Penitenciarului nr. 3 Leova a respins demersul din 06 noiembrie 2020, înaintată în temeiul articolului 91 din Codul penal al Republicii Moldova, cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, în temeiul art. 267 (2) din Codul de executare al Republicii Moldova.

Eu cunosc foarte bine că articolul 91 din Codul penal al Republicii Moldova este businessul, afacerea judecătorilor de instrucție.

Un condamnat poate să realizeze de zece ori acest program tâmpit de executare a pedepsei, poate să realizeze zeci de programe individuale de executare a pedepsei, poate să fie mai sfânt și chiar decât Domnul Dumnezeu - nici un judecător de instrucție din Republica Moldova nu-l va elibera în temeiul articolul 91 din Codul penal al Republicii Moldova.

Și este bine cunoscut și motivul și sper că nu voi divulga un secret de stat – dacă un condamnat solicită unei instanțe de judecată, unui judecător din Republica Moldova de a aplica în privința lui articolul 91 din Codul penal al Republicii Moldova – atunci acest condamnat ar trebui să cunoască că el urmează să achite o taxă de eliberare pentru a avea câștig de cauză.

Un alt paradox din justiția Republicii Moldova.

Este stabilit cu certitudine că condamnatul E S își ispășește pedeapsa în condiții inumane și degradante, care nu corespund prevederilor articolul 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

În așa circumstanțe Republica Moldova ca parte contractantă la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanțele de judecată naționale ar trebui să aibă un interes sporit pentru a-i elibera pe cei, care au o mică șansă de a scăpa de aceste condiții inumane și degradante, să le acorde această șansă pentru a evita noi condamnări la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, și să nu inventeze careva programe de executare a pedepsei, careva taxe de eliberare.

La moment condamnatul E S este deținut în continuare în Penitenciarul nr. 3 Leova în condiții degradante și inumane, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Comrat din 03 decembrie 2019.

25

La moment condamnatul E S întrunește toate condițiile, prevăzute de articolul 91 din Codul penal al Republicii Moldova, pentru a fi eliberat condiționat de pedeapsă înainte de termen și să nu mai fie deținut în Penitenciarul nr. 3 Leova în condiții degradante și inumane și care sunt în contradicție cu articolul 3 din Convenție.

Și un alt paradox din justiția Republicii Moldova.

Conform prevederilor articolului 267(2) din Codul de executare al Republicii Moldova, condamnatul Eugeniu Stahi se poate adresa cu o nouă cerere de eliberare condiționată de pedeapsă înainte de termen tocmai peste 6 luni de zile de când încheierea instanței de fond devine irevocabilă.

Încheierea judecătoreii Cimișlia din 25 august 2020 a devenit irevocabilă la 03 noiembrie 2020.

Condamnatul E S se poate adresa cu o nouă cerere de eliberare condiționată de pedeapsă înainte de termen tocmai la 03 mai 2021. Cererea va fi examinată de către instanțele de judecată încă vre-o 6 luni de zile.

Pentru a pune în aplicare articolul 267(2) din Codul de executare al Republicii Moldova, pentru a inventa fel de fel de programe tâmpite și aberante și a insista ca un condamnat să realizeze aceste programe – statul Republica Moldova este obligat, în primul rând, să se conformeze prevederilor articolului 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și să creeze condamnaților condiții de detenție care să corespundă acestor norme de drept internaționale.

Ulterior se poate de a aplica și articolul 267(2) din Codul de executare al Republicii Moldova, se poate de implementat și aceste programe de executare a pedepselor.

Atât timp cât unui condamnat nu-i sunt create condiții de executare a pedepsei, care să corespundă articolului 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale - aplicarea prevederilor articolului 266 din Codul administrativ al Republicii Moldova și a programelor de executare a pedepselor sunt niște acțiuni criminale din partea statului Republica Moldova.

Nu poate fi deținut un condamnat din Republica Moldova în condiții degradante și inumane, contrare normelor de drept internaționale fără a avea dreptul de a contesta aceste condiții degradante și inumane pe parcursul a 6 luni de zile din motivul că așa au dorit unii criminali de la guvernarea Republicii Moldova.

= 7 =

Prin aceste modificări la articolului 267 (2) din Codul de executare al Republicii Moldova, condamnaților din Republica Moldova li s-a dat de înțeles că, dacă până la depunerea cererii cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul articolului 91 din Codul penal al Republicii Moldova nu vor achita taxa de eliberare pentru binele mafiei și a corupților din Penitenciarele și instanțele de judecată din Republica Moldova, nu vor avea nici o șansă nici de a fi eliberați condiționat și cu atât mai mult nu vor avea dreptul de a mai depune un demers până la cel puțin 6 luni de zile din momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

Aceasta este democrația în Republica Moldova.

Articolul 267 (2) din Codul de executare al Republicii Moldova este în contradicție articolele 3, 5, 30 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu art. 1, 3, 6, 17 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, cu articolele 1, 4, 7, 8, 20, 24 din Constituția Republicii Moldova.

În așa circumstanțe condamnatul E S este impus de legislația Republicii Moldova și de către instanțele de judecată încă cel puțin 12 luni de zile să-și ispășească pedeapsa în condiții degradante și inumane.

Am expediat deja o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și am informat înalta Curte de la Strasbourg despre situația creată în privința condamnatului E S și sperăm că înalta Curte de la Strasbourg se va expune asupra acestor momente.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Constituția Republicii Moldova:

Articolul 1. Statul Republica Moldova

(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

(2) Forma de guvernământ a statului este republica.

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4. Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7. Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8. Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acestuia.

Articolul 20. Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 24. Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

- (1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică.
- (2) Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.
- (3) Pedeapsa cu moartea este abolită. Nimeni nu poate fi condamnat la o asemenea pedeapsă și nici executat.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

A declara neconstituționale prevederile articolului 267 (2) din Codul de executare al Republicii Moldova din motivul că condamnatului Eugeniu Stahi, pe parcursul a 6 luni de zile, îi este îngrădit accesul liber la justiție, drept, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova

= 11 =

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. La examinarea litigiilor de acest gen instanțele de judecată naționale aplică cu brio prevederile art. 267 (2) din Codul de executare al Republicii Moldova și ignoră intenționat articolele 3, 5, 30 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu art. 1, 3, 6, 17 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, cu articolele 1, 4, 7, 8, 20, 24 din Constituția Republicii Moldova.

Instanțele de judecată interne, reprezentanții statului în ședințele de judecată, în opinia mea, uită intenționat de prevederile articolele 3, 5, 30 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu art. 1, 3, 6, 17 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, cu articolele 1, 4, 7, 8, 20, 24 din Constituția Republicii Moldova.

= 12 =

VII - LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

**17 Dosarul penal primit în gestiune de către
Judecătoria Cimișlia (sediul Leova).**

= 13 =

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Chișinău, Republica Moldova

02 decembrie 2020

Autorul sesizării

avocatul Nicolae Daniliuc.

ÎNCHEIERE
de ridicare a excepției de neconstituționalitate

orașul Leova

02 martie 2021

Judecătoria Cimișlia, sediul Leova

Instanța în componența:

Președinte de ședință, judecătorul

(*desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție*)

Grefier

Cu participarea

Reprezentantului Penitenciarului nr.3 Leova

Avocatului

Condamnatului

Silvia Gurișanu

Ludmila Bodișteanu

Alexandru Nicoară

Nicolae Daniliuc

Eugeniu Stahi

examinând în cadrul ședinței de judecată publică cererea depusă de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.267 alin.(2) Cod de executare pe cauza intentată la cererea avocatului Nicolae Daniliuc în interesele condamnatului Stahi Eugeniu cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal),

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2020, în cadrul Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova a fost înregistrată cererea avocatului Nicolae Daniliuc în interesele condamnatului S E cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal).

Totodată, avocatul Nicolae Daniliuc a depus cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.267 alin.(2) Cod de executare.

În cadrul ședinței de judecată, condamnatul Eugeniu Stahi și apărătorul său, avocatul Nicolae Daniliuc au susținut integral cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pe motivele invocate.

Reprezentantul Penitenciarului nr.3 Leova, Alexandru Nicoară a menționat că este dreptul părților să ridice excepția de neconstituționalitate.

Audiind participanții la proces, studiind sesizarea depusă, materialele cauzei și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră că, cererea avocatului Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.267 alin.(2) Cod de executare urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

Potrivit alin.(3¹) din același articol, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Din conținutul cererii de ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată reține că, avocatul Nicolae Daniliuc invocă neconstituționalitatea dispozițiilor cuprinse în textul art.267 alin.(2) Cod de executare, care urmează a fi supuse procedurii de verificare a constituționalității.

Cu privire la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată menționează că:

1) norma penală prevăzută la art.267 alin.(2) Cod de executare, invocată în sesizarea avocatului Nicolae Daniliuc, face parte din categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

2) excepția de neconstituționalitate este ridicată de către reprezentantul condamnatului Eugeniu Stahi, avocatul Nicolae Daniliuc;

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, instanța de judecată constată că sunt întrunite condițiile stabilite la art.7 alin.(3¹) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța notează că, potrivit art.7 alin.(3²) Cod de procedură penală, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată urmează să admită cererea depusă de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.267 alin.(2) Cod de executare, cu suspendarea dezbaterilor judiciare pe cauza intentată la cererea avocatului Nicolae Daniliuc în interesele condamnatului Stahi Eugeniu cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal).

În același timp, instanța va remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea avocatului Nicolae Daniliuc și materialele cauzei intentată la cererea avocatului Nicolae Daniliuc în interesele condamnatului Stahi Eugeniu cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal).

Având în vedere cele expuse, conform art.7 alin.(3)-(3³), 342 Cod de procedură penală, instanța de judecată –

d i s p u n e:

Se admite cererea avocatului Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.267 alin.(2) Cod de executare.

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea realizării controlului constituționalității dispozițiilor cuprinse în art.267 alin.(2) Cod de executare.

Se suspendă dezbaterile judiciare pe cauza nr.21ji-469/20 intentată la cererea avocatului Nicolae Daniliuc în interesele condamnatului Stahi Eugeniu cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal).

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea avocatului Nicolae Daniliuc și materialele cauzei nr.21ji-469/20.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător de instrucție

Copia corespunde originalului
Judecător de instrucție

Silvia Gurițanu

Silvia Gurițanu